

DOI <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2024.31.10>
УДК 7.01/.02: 746.4-055.1]:111.852

ЕСТЕТИКА ГЛАМУРУ В ДИЗАЙНІ СУЧАСНОГО ЧОЛОВІЧОГО КОСТЮМА: ПОШУК НОВИХ ОБРАЗНО-СТИЛЬОВИХ РІШЕНЬ

Будяк Вікторія Валеріївна¹, Єрмакова Тетяна Сергіївна², Токар Марина Іванівна³

¹кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри дизайну тканин і одягу
Харківської державної академії дизайну та мистецтв, Харків, Україна,
e-mail: toris87@ukr.net, orcid: 0000-0002-4537-8766

²доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, української
та іноземної філології факультету «Дизайн середовища»
Харківської державної академії дизайну та мистецтв, Харків, Україна,
e-mail: yermakova2015@gmail.com, orcid: 0000-0002-3081-0229

³кандидат мистецтвознавства, перший проректор з науково-педагогічної роботи,
доцент кафедри аудіовізуального мистецтва
Харківської державної академії дизайну та мистецтв, Харків, Україна,
e-mail: mari4katokar@gmail.com, orcid: 0000-0002-3666-0604

Анотація. Дизайн прикметний впливом різних суспільних і культурних явищ і їх концептуальним утіленням, зокрема в костюмі. Гламур постає одним із найвиразніших явищ сучасності, масовість захоплення яким зумовлена насамперед тенденціями моди. Предмети одягу, як носії візуальної ідентифікації гламуру, асоціюються з типовими образно-асоціативними характеристиками, засобами формоутворення, принципами декоративного вирішення, структурною організацією форми костюма загалом. Ретроспективний аналіз закономірностей становлення стилю гламур в одязі демонструє шлях оригінальних формально-конструктивних перетворень, сприймається як метафора художньої репрезентації зовнішності людини та вказує на зростання ролі стилізуючої функції костюма. **Мета.** Мета дослідження полягає у виявленні стилістичних і формотворчих проявів гламуру в сучасному чоловічому костюмі. **Методологія.** У роботі застосовано комплексний і системний підходи. Аналіз процесів становлення та розвитку гламуру, як явища та стилю вбрання, базувався на міждисциплінарному підході та порівняльному аналізі наукових історичних, культурологічних і мистецтвознавчих джерел. Загальнотеоретичний і системно-історичний підходи надали можливість простежити еволюцію стилю гламур у чоловічому костюмі. Метод образно-стилістичного аналізу застосовувався до вивчення особливостей гламурних зразків. Завдяки чому встановлено об'єктивно існуючу практику запозичень і ретроспектив образів, структур, прийомів крою, принципів формоутворення в інтерпретаціях гламуру як провідного концептуального напрямку у практиці сучасного дизайну. За допомогою методу типологізації виявлено структури та типології образів гламурного чоловічого костюма. **Результати.** Проведені дослідження дають можливість визначення найбільш характерних структурних і образно-стильових ознак формоутворення гламурного чоловічого костюма з метою проєктування перспективних форм сучасного одягу у стилі гламур. **Наукова новизна** одержаних результатів дослідження полягає в тому, що вперше запропонований цілісний науковий підхід, що теоретично обґрунтовує процеси гламуризації чоловічої моди та

пошук нових образно-стильових рішень. **Практична значущість** роботи полягає в тому, що зміст аналітичної частини дослідження, його основні результати можуть бути використані у професійній підготовці дизайнерів у системі вищої освіти України з метою підвищення якості проектно-художніх рішень у процесі розроблення колекцій модного одягу, що відповідають естетичним запитам сучасників.

Ключові слова: дизайн одягу, гламурний образ, денді, чоловічий костюм, метросексуал, стиль, модні тенденції, типобраз, формоутворення.

ВСТУП

Гламур можна вважати одним із найвиразніших явищ сучасності, а масовість захоплення ним зумовлена тенденціями моди. Предмети одягу, як носії візуальної ідентифікації гламуру, асоціюються з типовими образними характеристиками, силуетними формами, принципами декоративного вирішення, структурною організацією форми костюма загалом. Вони є основою креативних інспірацій сучасних дизайнерів. Проблема в тому, що асоціації з образами гламуру, з одного боку, спричиняють стійке негативне ставлення суспільства, а з іншого – гламур залишається надзвичайно привабливим і спокусливим щодо прагнень і реалізації мрій сучасників про «казкове» життя. Медіа, інтернет, телебачення, транслюючи гламурні ретро-образи та їх сучасні інтерпретації, організовують різноманітні варіанти «нових» комунікацій, у лабіринтах яких є можливість «приміряти» той чи інший образ, реалізувати ту чи іншу ідентичність гламуру. За допомогою речей людина формує власний образ і транслює його оточенню [11].

АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Найбільш ємним дослідженням гламуру варто вважати працю британського дослідника С. Гандла «Гламур» [16], у якій він аналізує його як соціокультурне явище: від утворення до трансформації в самостійний стиль у моді, визначає семантику гламуру, його основні характеристики та принципи функціонування. Одним із найбільш проблемних аспектів дослідження гламуру С. Гандл вважає історію виникнення самого терміна *glamour*. Він віддає перевагу гіпотезі про його походження від англійського слова *glimbr* – «пишність», яка, як зовнішній візуально-розпізнавальний знак, є невід'ємною для вищезгаданого явища.

В українській мові слово «гламур» з'явилося тільки на початку ХХІ ст. та поступово почало входити в мовну практику. Випадки використання нового терміна реєструються ще з 1997 р., а приблизно із 2004 р. слово «гламур» стало популярним у повсякденному спілкуванні. Сучасний гламур претендує на проникнення

в усі сфери життєдіяльності людини, створює все нові й нові моделі поведінки, в основі яких спрацьовують деякі закономірності. Суттєво, що гламур зазвичай асоціюється з негативним, осудним враженням щодо його проявів. Однак, як свідчать наявні наукові дослідження, він може мати позитивний і навіть продуктивний ореол. А це означає, що гламур, як ємна концептуальна форма, може наповнюватися різноманітними змістами. На підставі чого пропонується таке визначення: гламур – штучно утворений концепт гедоністичного змісту; спроектований феномен постіндустріального суспільства, орієнтований на демонстративну візуальну репрезентацію властивих йому цінностей, що відповідають характерним ознакам постмодернізму, як-от: перформативність, карнавалізація, гра, гібридизація [3].

Особливості втілення гламуру в сучасному модному костюмі, його розгляд як окремого стилю в дизайні одягу, визначення стильових констант, за якими він розпізнається, зумовлюють необхідність окреслити насамперед основні положення щодо проектно-організації форм костюма загалом. Одне з основних положень міститься безпосередньо у визначенні костюма як продукту дизайн-діяльності, О. Лагодою: «<...> чітко структурована логічно-художня система образу, проектування якої відбувається за одним із напрямів у дизайні одягу і/або стилем, відображає модні тенденції й індивідуальність автора-творця та забезпечує соціальні, технічні, технологічні, ергономічні, економічні, комунікативні й інші вимоги на засадах естетичного» [9, с. 37]. На думку науковців, у сучасному процесі проектування костюма домінують: естетизація, що зумовлює художню цінність костюма як дизайн-продукту; образність – як передумова й умова існування його структури; концептуальність загалом та різноманітність концепцій, що різняться системами цінностей, відображаючи індивідуальні світоглядні й емоційно-почуттєві пріоритети конкретного дизайнера. І. Єременко формулює таке визначення поняття «дизайн костюма»: «вид проектно-художньої діяльності, пов'язаний зі створенням штучного предметного

середовища й організацією життєдіяльності людини за допомогою розробки цілісної образної системи функціонально необхідних речей і предметів, що формують візуальний образ людини» [5, с. 5]. Із чого випливає ще одне суттєве положення про те, що будь-який образ має відповідні йому асоціативні зв'язки, зумовлені культурно-історичним типом носія костюма, його віднесенням до визначеного соціального типу людини в суспільстві. У дослідженнях науковцями різних аспектів форми костюма, як і самого процесу формоутворення, має місце складна система морфологічних, художніх, технологічних і матеріальних зв'язків. Аналіз змін, що відбуваються у процесах проектування костюма, формує структурний рівень досліджень, зумовлений ступенем узагальнення й абстрагування, умовним виділенням простих геометричних елементів і знакових зображень із візуальної складності цілісного зображення або матеріалізованого об'єкта [2]. З методологічного погляду велике значення мають праці, які розкривають різні аспекти в історії розвитку костюма, принципи його досліджень, тенденції в розвитку наукової думки щодо аналізу взаємин моди та мистецтва, виробництва і процесу формоутворення, особливості стилеутворення в дизайні одягу. За тематикою дослідження важливими є, зокрема, праці: Л. Дихнич [4], А. Кікоть [6], М. Кісіль [7], І. Кузнєцової [8], О. Лагоди [9], М. Мельника [12]. Монографія О. Лагоди про дизайн костюма [10] та монографія І. Удріс [13] про еволюцію ілюстрації моди містять важливу інформацію й ілюстративний матеріал з означеної тематики. Найбільш цінними матеріалами для дослідження стали зразки гламурного костюма, опубліковані у спеціальній літературі, в енциклопедіях моди, у журналах мод різних періодів, на тематичних інтернет-ресурсах, орієнтованих на рекламу продукції модної індустрії. Гламур розглядається як одна із практик буденності, що тісно пов'язана з культурою споживання модних товарів.

МЕТА

Мета дослідження полягає у виявленні стилістичних і формотворчих проявів гламуру в сучасному чоловічому костюмі, для чого необхідно: окреслити динаміку становлення й історико-культурні трансформації гламурного чоловічого костюма; виявити періоди домінування стилю в чоловічій моді в нових соціокультурних умовах розвитку; розкрити особливості формо- та стилеутворення гламурного чоловічого костюма, окреслити тенденції його розвитку.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Проблематика формування та розвитку гламуру, його проявів, зокрема в жіночому костюмі, В. Будяк вивчалася ретельно в межах дисертаційного дослідження [3]. Зокрема, було надане визначення гламуру, яке характеризувало його як соціокультурне явище з особливою естетикою стилізації зовнішності носія костюма та як стиль у дизайні одягу, який впливає на формування гламурних образів. Нині науково обґрунтованих матеріалів щодо типології таких образів у жіночій моді можна віднайти досить. А от що стосується гламурних образів чоловіків, то ситуація, на думку авторів, малодосліджена.

Першим прикладом зародження гламурного способу життя можна вважати епоху Бароко у Франції XVII ст. Відлік існування цього стилю починається зі сходження на престол молодого Людовика XIV, якого прозвали «Король-Сонце». Він не тільки перетворив Францію на сильну державу, але й зробив її центром світського життя всієї Європи. Саме в цей період відбуваються кардинальні зміни в чоловічому костюмі. До того форми костюма були жорсткими, строго геометричними, відшивались у темних кольорах. Для створення костюма використовувався щільний важкий оксамит, який оздоблювали сріблом. Стиль бароко привніс у вбрання плавні лінії, багатшарові конструкції, шовк, що вільно спадав, і атлас, прикрашений золотом. Така манера вдягатися стала втіленням розкоші, аналогом сучасного гламуру [3].

Буржуазний феномен гламуру виник саме як перетворення зовнішнього блиску, який раніше був властивий тільки знаті, був створений для утвердження соціальної й економічної переваги буржуазії. На противагу пишноті та розкоші, гламур був гнучкою властивістю, що створює радше відносну, а не абсолютну винятковість [1]. Риси галантного рококо з його еротичністю привнесли в модний костюм «гламурний еротично-чуттєвий гедонізм», елементи гри та самоилування. Аристократична елітарність, надмірна розкіш, схильність до екзотики – усе це властивості епохи абсолютизму, світу фантазій і блискучої краси гламуру. Стиль рококо заперечував усе серйозне, прагнув чуттєвої насолоди, що проявляла себе в ідеології краси та в аристократичній моді, де тіло людини – це предмет споглядання та кохання [18]. Так сформувалася одна з найвиразніших рис гламурного костюма – спокуслива еротична принадність, що стала обов'язковою та втілювалась як у формах і структурі костюма, так у тканинах і їх оздобленні.

Існує думка, що вперше гламур як явище моди виявив себе ще у XVIII–XIX ст., з появою денді та їхньої яскраво вираженої манери вдягатися зі смаком. Велику увагу денді приділяли зовнішньому вигляду. У перші десятиліття XIX ст. почав формуватися образ чоловіка, одягненого на перший погляд скромно, але підкреслено елегантно. Бездоганний костюм не повинен був обмежувати свого власника, який вирізнявся невимушеною грацією рухів. Аналіз висловлювань істориків моди дає можливість виявити основні характеристики, властиві дендизму. Особливу увагу денді приділяли «правильному контуру фігури», а саме силуетній формі костюма. Їх вирізняли почуття смаку й елегантність. Бездоганно підібрані аксесуари відігравали велику роль у завершенні повного образу джентльмена.

Вищезгадані характеристики знайшли своє відображення в сучасному гламурі, а також доповнилися новими, як-от: дорожчій прикраси, вишуканість і розкіш, які стали панівними ознаками стилю. Нині поняття «дендизм» значно трансформоване і не змальовує ясного образ початкового значення. Від 2010-х рр. спостерігається нове змішування «чоловічого» та «жіночого» на тлі «постфеміністичної» доби. Відродження елегантності в чоловічому костюмі пов'язане насамперед з ім'ям Е. Слімана – дизайнера, який у різний час співпрацював з Yves Saint Laurent та Christian Dior. Саме він надав уславленим маркам новаторського духу, що відповідало вимогам прогресивного покоління, та додав свіжі візуальні коди класичному костюму з навіюванням гламуру [14].

Уважається, що денді XXI ст. – це метросексуал, чоловік будь-якої сексуальної орієнтації, який надає великого значення своїй зовнішності (фізична форма, одяг, аксесуари) і витрачає багато часу та коштів на вдосконалення свого зовнішнього вигляду та способу життя. У 1994 р. британський журналіст Марк Сімпсон ужив цей термін саме для характеристики сучасних гламурних чоловіків [19]. Передусім це цільова група споживачів-чоловіків, які живуть у містах і сповідують принципи ставлення до життя гомосексуалістів. Однак самі вони до цієї сексуальної меншини не належать. Ці чоловіки намагаються мати доглянутий вигляд і стежать за своєю зовнішністю: користуються кремами від зморшок, роблять манікюр і педикюр, голять волосся на грудях, на ногах і під пахвами, регулярно змінюють зачіску. Їхнє кредо – різнобічність інтересів і витончений смак. Метросексуал

сповідує культуру необмеженого індивідуалізму, у якій порушення правил стає в деякому сенсі єдиним правилом [15; 17].

У чоловічому костюмі початку XXI ст. естетика гламуру простежується досить чітко, особливо в гардеробі метросексуалів: переважають прозорі сорочки, які носять розстібнутими; піджаки, що одягають на голе тіло; одяг із шовкового трикотажу, що облягає спортивне тіло та підкреслює його привабливість; тренчі та пальта зі шкіри; прозорі топи та комбінезони. На тлі таких споживчих запитів вибудовується культ здорового, доглянутого тіла, що характерно для гламуру. «Гламуризація» чоловічого образу посилюється типовою колірною гамою (пастельні тони, нейтральна колірна палітра бежевого, білого, блакитного, рожевого кольорів). У розробленні чоловічих моделей одягу сучасні дизайнери не нехтують і тваринними принтами в костюмі. На противагу лаконічній палітрі кольорів, вони пропонують абсолютно нову кольорову гаму для чоловічого взуття: помаранчевий, рожевий, фуксія, кораловий, теракотовий, яскраві квіткові візерунки. Окрім того, модні тренди пропонують чоловікам екзотичні прикраси – намисто, браслети, заохочують робити татування, застосовувати всілякі косметичні засоби (рис. 1–4) [20; 21].

ВИСНОВКИ

З'ясовано, що цінності гламуру в костюмі втілюються через витончену елегантність форм і силуетів, вишуканість або провокативність кольорових сполучень, розкіш матеріалів і дорожчійність декоративних елементів. Манірність, сексуальність і показна спокуслива привабливість, театральність посилюють образні характеристики носіїв гламуру.

Установлено, що витоки гламуру в чоловічому костюмі простежуються ще в аристократичній моді стилю рококо (XVIII ст.), у способах стилізації зовнішності денді (XVIII–XIX ст.), у поведінкових стереотипах щодо демонстрації статків і статусності через костюм, в імітації аристократичних цінностей. Тяжіння до елегантно розкоші й епатажу водночас формує відповідні образи, які демонструють статусність гламурної особи.

Визначено, що на межі XX–XXI ст. гламур дещо трансформується, набуває статусу модного стилю, а в чоловічій моді активно розвивається. Його характерними ознаками постають виняткова природна краса, витончені манери, вишукана елегантність вбрання, розвинений інтелект, виразна

Рис. 1. Колекція Loewe, весна – літо 2020 р.

Рис. 2. Колекція Givenchy, весна – літо 2020 р.

Рис. 3. Колекція Jasquetus, весна – літо 2020 р.

Рис. 4. Колекція Kenzo, весна – літо 2020 р.

харизма. Такі характеристики найбільш повно реалізуються в образах такого соціального типу чоловіків, як метросексуали. Концепт гламуру в чоловічому костюмі базується на типових структурах гламурного костюма, зберігає характерні риси та принципи його формоутворення, а також характеризується як триєдиний: модно – дорого – престижно (брендово), що зумовлює високі стандарти життя споживачів. З року в рік гламур і його стилістика знаходять відображення у творчості відомих дизайнерів.

ЛІТЕРАТУРА

[1] Будяк В. Гламур як явище моди та його трансформація в самостійний стиль. *Мультинаукові дослідження як тренд розвитку сучасної науки* : матеріали Міжнародної конференції. Київ, 2013. С. 104–108.

[2] Будяк В. Особливості розвитку гламурного стилю костюма в моді ХХ ст. *Теорія та практика дизайну* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 2015. С. 33–38.

[3] Будяк В. Гламур в дизайні костюма кінця ХІХ – початку ХХІ ст. : дис. ... канд. мист. : 17.00.05. Харків, 2018. 280 с.

[4] Дихнич Л. Феномен моди в соціокультурних процесах ХХ ст. : автореф. дис. ... ступеня канд. іст. наук : 17.00.01. Київ, 2002. 20 с.

[5] Єременко І. Проектно-художня структура костюма в сучасному дизайні : автореф. дис. ... канд. мист. : 17.00.07. Харків, 2014. 20 с.

[6] Кікоть А. Костюм: поняття, структура та функції. *Культура України*. Харків, 2010. Вип. 29. С. 168–177.

[7] Кісіль М. Концепції формоутворення костюму в західноєвропейському дизайні ХХ ст.: витоки, розвиток, тенденції : автореф. дис. ... канд. мистецтвозн. : 17.00.07. Харків, 2010. 21 с.

[8] Кузнецова І. Моделювання візуального сприйняття об'єктів дизайну, декоративно-прикладного і образотворчого мистецтва : автореф. дис. ... докт. техн. наук : 05.01.03. Київ, 2006. 37 с.

[9] Лагода О. Художньо-образні особливості костюма в дизайні одягу кінця ХХ – початку ХХІ століття : дис. ... канд. мист. : 17.00.05. Харків, 2007. 275 с.

[10] Лагода О. Дизайн костюма. Практики репрезентацій : монографія. Черкаси, 2018. 296 с.

[11] Лагода О., Будяк В. Атрактивність негативних ідентичностей гламуру у ХХ ст. *Теорія та практика дизайну. Технічна естетика* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 2016. С. 142–153.

[12] Мельник М. Мода в контексті художніх практик ХХ ст. : дис. ... канд. мист. : 26.00.01. Київ, 2008. 189 с.

[13] Удріс І., Удріс Н. Ілюстрація моди: від Ренесансу до Постмодернізму. Кривий Ріг, 2013. 208 с.

[14] Чуботіна І. Чоловічий костюм 1960-х рр.: «Революція» чи «Еволюція»? *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. Серія «Мистецтво». 2018. № 39. С. 210–216. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.39.2018.153693>.

[15] Flocker M. *The metrosexual guide to style: a handbook for the modern man*. Da Capo Press, 2003. 208 p.

[16] Gundle S. *Glamour*. Oxford University Press, 2008. 382 p.

[17] Mitchell V.-W., Lodhia A. Understanding the metrosexual and spornosexual as a segment for retailers. *International Journal of Retail & Distribution Management*. 2017. Vol. 45. № 4. P. 349–365.

[18] Reka C.V. Buckley and Stephen Gundle "Fashion and Glamour". New York, 2000. 211 p.

[19] Simpson M. Here come the mirror men: Why the Future is Metrosexual. *UK's Independent newspaper* : вебсайт. 1994. URL: <https://www.marksimpson.com/here-come-the-mirror-men> (дата звернення: 08.12.2023).

[20] Гід по головним чоловічим трендам цього літа. *Vogue man* : вебсайт. 2020. URL: <https://vogue.ua/ru/article/voguemanager/gid-po-glavnym-muzhskim-trendam-etogo-leta-40777.html> (дата звернення: 08.12.2023).

[21] Шмідт І., Робінсон Р. Чемпіон паризьких чоловічих виставок навесні 2020 р. у стилі зміни статі. URL: <https://www.hollywoodreporter.com/lifestyle/style/spring-2020-paris-mens-shows-champion-gender-bending-style-1220524/> (дата звернення: 08.12.2023).

REFERENCES

[1] Budiak, V.V. (2013). Hlamur yak yavysheche mody ta yoho transformatsiia u samostiinyi styl [Glamour as a fashion phenomenon and its transformation into an independent style]. *Multynaukovi doslidzhennia yak trend rozvytku suchasnoi nauky: materialy Mizhnarodnoi konferentsii – Multidisciplinary research as a trend in the development of modern science: materials of the International Conference*, (pp. 104–108). Kyiv [in Ukrainian].

[2] Budiak, V.V. (2015). Osoblyvosti rozvytku hlamurnoho styliu kostiuma v modi XX stolittia [Features of the development of the glamorous style of costume in the fashion of the twentieth century]. *Teoriia ta praktyka dyzainu: materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii – Theory and practice of design: materials of the International scientific and practical conference*, (pp. 33–38). Kyiv [in Ukrainian].

[3] Budiak, V.V. (2018). Hlamur v dyzaini kostiuma kintsia XX – pochatku XXI stolittia [Glamour in the design of costume of the late XIX – early XXI century]. *Candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].

[4] Dykhnych, L.P. (2002). Fenomen mody v sotsiokulturnykh protsesakh XX st. [The phenomenon of fashion in the socio-cultural processes of the twentieth

century]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

[5] Yeremenko, I.I. (2014). Proektno-khudozhnia struktura kostiuma v suchasnomu dyzaini [Design and artistic structure of the costume in modern design]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].

[6] Kikot, A.A. (2010). Kostium: poniattia, struktura ta funktsii [Costume: concept, structure and functions]. *Kultura Ukrainy – Culture of Ukraine*. (Issue 29), (pp. 168–177). Kharkiv [in Ukrainian].

[7] Kisil, M.V. (2010). Kontseptsii formoutvorennia kostiumu v zakhidnoevropeiskomu dyzaini XX stolittia: vytyky, rozvytok, tendentsii [Concepts of costume shaping in the Western European design of the twentieth century: origins, development, trends]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].

[8] Kuznetsova, I.O. (2006). Modeliuvannia vizualnoho spryiniattia ob'ektiv dyzainu, dekoratyvno-prykladnoho i obrazotvorchoho mystetstva [Modeling of visual perception of design objects, decorative and applied and fine arts]. *Extended abstract of doctor's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

[9] Lahoda, O.M. (2007). Khudozhno-obrazni osoblyvosti kostiuma v dyzaini odiahu kintsia XX – pochatku XXI stolittia [Artistic and figurative features of the costume in the design of clothing of the late twentieth – early twenty-first century]. *Candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].

[10] Lahoda, O.M. (2018). *Dyzain kostiuma. Praktyky reprezentatsii [Costume design. Practices of representation]*. Cherkasy [in Ukrainian].

[11] Lahoda, O.M., & Budiak, V.V. (2016). Atraktivnist nehatyvnykh identychnosti hlamuru v XX stolitti [Attractiveness of negative identities of glamor in the twentieth century]. *Teoriia ta praktyka dyzainu. Tekhnichna estetyka: materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii – Theory and practice of design. Technical aesthetics: materials of the International scientific and practical conference*. (pp. 142–153). Kyiv [in Ukrainian].

[12] Melnyk, M.T. (2008). Moda v konteksti khudozhnikh praktyk XX stolittia [Fashion in the context of artistic practices of the twentieth century]. *Candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

[13] Udris, I.M., & Udris, N.S. (2013). *Iliustratsiia mody: vid Renesansu do Postmodernizmu [Illustration of fashion: from the Renaissance to Postmodernism]*. Kryvyi Rih [in Ukrainian].

[14] Chubotina, I.M. (2018) Cholovichyi kostium 1960-kh rr.: "Revoliutsiia" chy "Evoliutsiia"? [Men's Costume of the 1960's: "Revolution" or "Evolution"?]. *Visnyk KNUKiM. Seriia "Mystetstvo" – KNUKiM Bulletin. Series "Art"*, 39, 210–216 [in Ukrainian].

[15] Flocker, M. (2003). *The metrosexual guide to style: a handbook for the modern man*. Da Capo Press [in English].

[16] Gundle, S. (2008). *Glamour*. Oxford University Press [in English].

[17] Mitchell, V.-W., & Lodhia, A. (2017). Understanding the metrosexual and spornosexual as a segment for retailers. *International Journal of Retail & Distribution Management*. (Vol. 45), (No. 4), (pp. 349–365) [in English].

[18] Reka, C.V. (2000). *Buckley and Stephen Gundle "Fashion and Glamour"*. New York [in English].

[19] Simpson, M. (1994). Here come the mirror men: Why the Future is Metrosexual. UK's *Independent newspaper*. Retrieved from <https://www.marksimpson.com/here-come-the-mirror-men> [in English].

[20] Hid po holovnym cholovichym trendam tsoho lita [A guide to the main men's trends of this summer]. *Vogue man*. 2020. Retrieved from <https://vogue.ua/ru/>

[article/vogueman/gid-po-glavnym-muzhskim-trendam-etogo-leta-40777.html](https://vogue.ua/ru/article/vogueman/gid-po-glavnym-muzhskim-trendam-etogo-leta-40777.html) [in Ukrainian].

[21] Shmidt, I., & Robinson, R. (2020). Champion paryzkykh cholovichykh vystavok navesni 2020 roku v styli zminy stati [Champion of the Parisian men's exhibitions in the spring of 2020 in the style of gender reassignment]. *hollywoodreporter.com* Retrieved from <https://www.hollywoodreporter.com/lifestyle/style/spring-2020-paris-mens-shows-champion-gender-bending-style-1220524/> [in Ukrainian].

ABSTRACT

Budiak V., Yermakova T., Tokar M. Aesthetics of glamor in the design of modern men's suit: search for new figurative and stylistic solutions.

Design is characterized by the influence of various social and cultural phenomena and their conceptual embodiment, in particular in costume. Glamor is one of the most expressive phenomena of our time, the massive interest in which is primarily due to fashion trends. Articles of clothing as carriers of visual identification of glamor are associated with typical figurative and associative characteristics, means of shaping, principles of decorative solutions, and the structural organization of the costume form in general. A retrospective analysis of the patterns of formation of the glamor style in clothing demonstrates the path of original formal and constructive transformations, is perceived as a metaphor for the artistic representation of human appearance and indicates the increasing role of the stylizing function of the costume.

Purpose. *The purpose of the study is to identify the stylistic and formative manifestations of glamor in modern men's costume. Methodology.* *The study uses a comprehensive and systematic approach. The analysis of the processes of formation and development of glamor as a phenomenon and style of dress was based on an interdisciplinary approach and a comparative analysis of scientific historical, cultural and art historical sources. The general theoretical and systemic-historical approaches made it possible to trace the evolution of the glamor style in men's costume. The method of figurative and stylistic analysis was applied to the study of the features of glamorous samples. Thanks to this, the objectively existing practice of borrowing and retrospectively images, structures, cutting techniques, principles of shaping in the interpretation of glamor as a leading conceptual direction in the practice of contemporary design was established. Using the method of typologization, the structures and typologies of glamorous men's costume images are revealed. Results.* *The conducted research makes it possible to determine the most characteristic structural and figurative-stylistic features of the formation of a glamorous men's suit to design promising forms of modern clothing in the style of glamor. The scientific novelty of the research results is that for the first time a holistic scientific approach has been proposed that theoretically substantiates the processes of glamorization of men's fashion and the search for new figurative and stylistic solutions. The practical significance of the work lies in the fact that the content of the analytical part of the study and its main results can be used in the professional training of designers in the higher education system of Ukraine to improve the quality of design and artistic solutions in the process of developing fashion collections that meet the aesthetic needs of contemporaries.*

Key words: *glamor, glamorous image, artistic image, clothing design, dandy, men's suit, metrosexual, design, style, fashion trends, typo, shaping.*

AUTHOR'S NOTE:

Budiak Viktoriia, Candidate of Art History, Senior Lecturer at the Department of Fabric and Clothing Design, Kharkiv State Academy of Design and Arts, Kharkiv, Ukraine, e-mail: toris87@ukr.net, orcid: 0000-0002-4537-8766

Yermakova Tetiana, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy, Ukrainian and Foreign Philology, Faculty of Environment Design, Kharkiv State Academy of Design and Arts, Kharkiv, Ukraine, e-mail: yermakova2015@gmail.com, orcid: 0000-0002-3081-0229

Tokar Maryna, First Vice-Rector for Scientific and Pedagogical Work of Kharkiv State Academy of Design and Arts, PhD in Art History, Senior Lecturer at the Department of Audiovisual Art, Kharkiv, Ukraine, e-mail: mari4katokar@gmail.com, orcid: 0000-0002-3666-0604

Стаття подана до редакції 21.12.2023 р.